

Stedelijk
Onderwijs

Onthaalonderwijs in het secundair

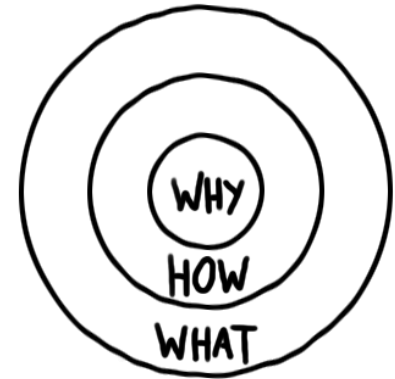
Eefke Saris

Ine Schelfout

Agenda

- OKAN
  - Wat is OKAN?
  - Voorwaarden
  - Organisatie
  - Doelen en eindadvies
  - taalprofielen
- Overgang naar vervolgonderwijs
  - Spreken we dezelfde taal?
  - Vervolgcoach
  - Documenten
  - Kansen en uitdagingen

Check in

- naam + functie
- Wat is je favoriete bloem?

OKAN

Wat is OKAN?

Onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) wordt ingericht voor jongeren van niet-Belgische of niet-Nederlandse nationaliteit die nieuw binnen komen in ons land en het Nederlands onvoldoende beheersen. Via het onthaalonderwijs kunnen deze leerlingen zo snel mogelijk Nederlands leren.

In het onthaalonderwijs in het secundair onderwijs krijgen anderstalige leerlingen 1 jaar Nederlandse taallessen. Daarna krijgen ze begeleiding in het vervolgonderwijs.

! uitzonderingen

Voorwaarden

- Een nieuwkomer zijn (maximaal 1 jaar ononderbroken in België verblijven).
- Op 31 december van het schooljaar minstens 12 jaar zijn en nog geen 18 jaar zijn.
- Niet het Nederlands als thuistaal of moedertaal hebben.
- Onvoldoende Nederlands spreken of begrijpen om de lessen goed te kunnen volgen.
- Maximaal 9 maanden ingeschreven zijn in een onderwijsinstelling met het Nederlands als onderwijstaal.

Verskil basis en secundair

1 jaar anderstalige nieuwkomer – geen verlenging mogelijk

1 jaar gewezen anderstalige nieuwkomer – beperkte middelen

Taalbadklas – semi geïntegreerd - geïntegreerd

Geen ondersteuningscoach

Geen doorstroomdossier wel een werkplan indien er onthaalonderwijs is

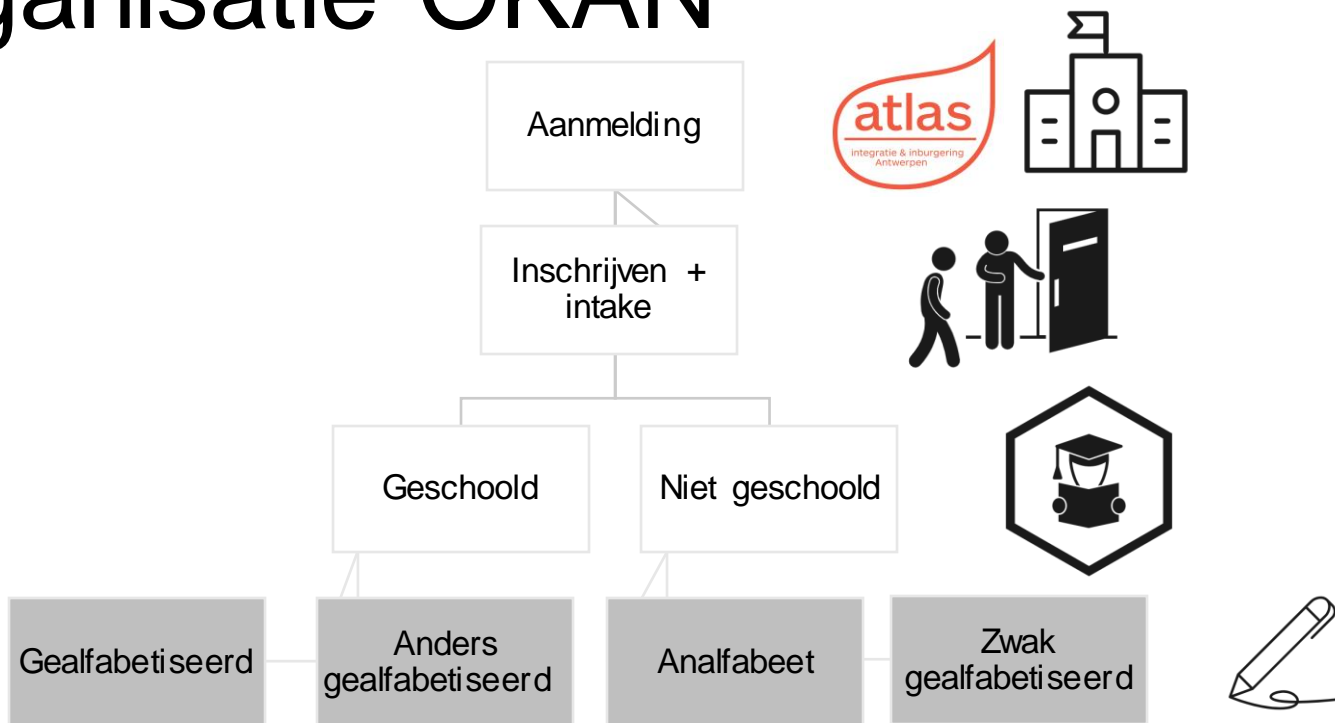
Onthaalonderwijs in cijfers...

Link naar [dashboard](#)

Organisatie OKAN

OKAN – profielen – individueel traject!

lessenrooster

(anders-) gealfabetiseerden

analfabeten

Basis Nederlands: zelfredzaamheid – kennismaking, winkel, apotheek, bus nemen, ...

Schoolse vaardigheden
Alfabetiseringsproces

Nederlands – van receptief naar productief
Luisteren - spreken – lezen – schrijven

Wiskunde – niveaugroepen

Gebaseerd op leerjarensysteem – basisschool tot 3de middelbaar (+uitzonderingen)

Muzische vorming + sport + levensbeschouwing + sociale vaardigheden

Vanaf niveau 1.2 pas vakken zoals geschiedenis, aardrijkskunde, biologie, ...

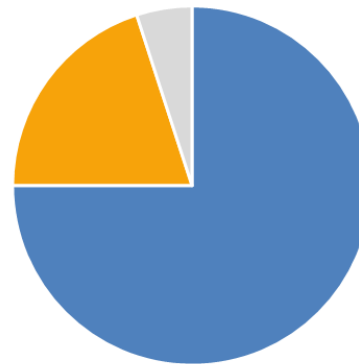
Ontwikkelingsdoelen

Ontwikkelingsdoelen “Nederlands voor nieuwkomers” in de onthaakklas voor anderstalige nieuwkomers van het secundair onderwijs

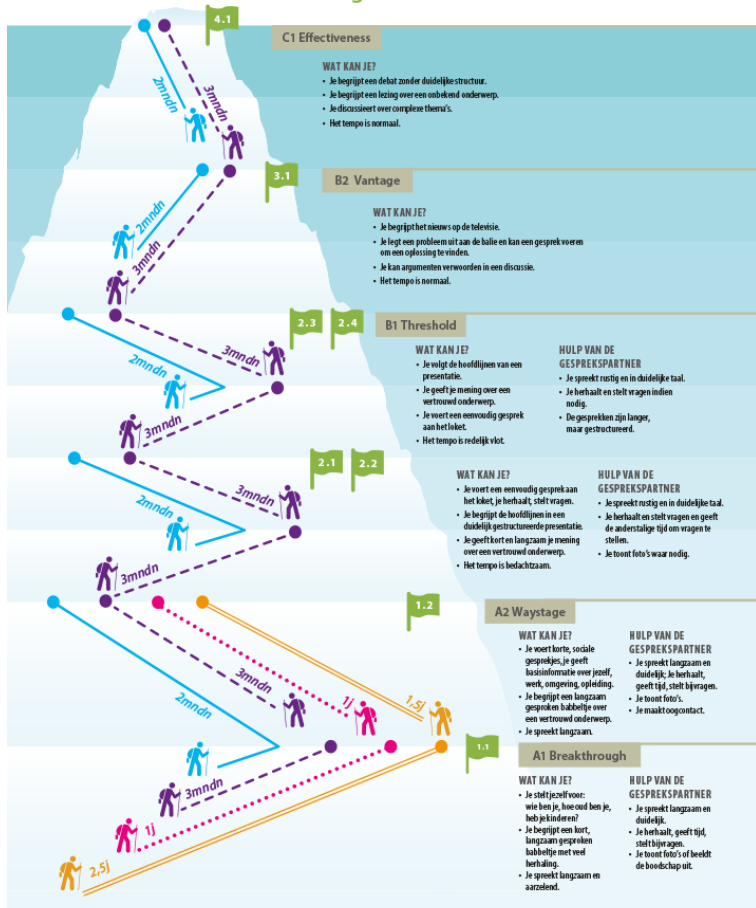
Deel A: Taaldoelen

1 De leerlingen kunnen gericht informatie opzoeken en informatiebronnen en -kanalen adequaat gebruiken:								
VERWERKINGSNIVEAU Het gaat hier niet om een taaldoel als dusdanig, eerder om een 'sleutelvaardigheid'. Het is een vaardigheid die algemeen is én onontbeerlijk om de volgende talige en andere doelen te kunnen bereiken. Het gaat erom toegang te krijgen tot de informatie waarmee gewerkt zal worden.	BRONNEN EN KANALEN	CONTEXTEN	VAARDIGHEDEN					
			receptief	productief	interactief			
			LU	LE	SP	SC	MI	
CONCRETISERING <ul style="list-style-type: none"> ▪ een keuze maken ▪ de structuur herkennen ▪ een inhoudstafel of register raadplegen ▪ een zoekrobot hanteren 	in informatieve en prescriptieve teksten zoals <ul style="list-style-type: none"> ▪ schoolreglementen ▪ een zoekmachine op het internet ▪ schoolse referentiewerken ▪ tijdschriften en boeken ▪ telefoongidsen ▪ woordenboeken ▪ programmagidsen ▪ tabellen ▪ ... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ de klas- en schoolorganisatie ▪ hun leertraject 		x				
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ het onderwerp van een onderwijsactiviteit 		x				
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ hun maatschappelijke context 		x				

Ontwikkelingsdoelen

■ Taaldoelen ■ Algemene doelen ■ Attitudes

C1 Effectiveness

WAT KAN JE?

- Je begrijpt een tekst zonder duidelijke structuur.
- Je begrijpt een lezing over een onbekend onderwerp.
- Je discussieert over complexe thema's.
- Het tempo is normaal.

B2 Vantage

WAT KAN JE?

- Je begrijpt het nieuws op de televisie.
- Je legt een probleem uit aan de balie en kan een gesprek voeren om een oplossing te vinden.
- Je kan argumenten verwoorden in een discussie.
- Het tempo is normaal.

B1 Threshold

WAT KAN JE?

- Je volgt de hoofdlijnen van een presentatie.
- Je geeft je mening over een vertrouwd onderwerp.
- Je voert een eenvoudig gesprek aan het telefoon.
- Het tempo is redelijk vlot.

HULP VAN DE GESPREKSPARTNER

- Je spreekt rustig en in duidelijke taal.
- Je herhaalt en stelt vragen indien nodig.
- De gesprekken zijn langer, maar gestructureerd.

WAT KAN JE?

- Je voert een eenvoudig gesprek aan het kiosk, je herhaalt, stelt vragen.
- Je begrijpt de hoofdlijnen in een duidelijk gestructureerde presentatie.
- Je geeft kort en langzaam je mening over een vertrouwd onderwerp.
- Het tempo is bedachtzaam.

HULP VAN DE GESPREKSPARTNER

- Je spreekt rustig en in duidelijke taal.
- Je herhaalt en stelt vragen en geeft de anderstellige tijd om vragen te stellen.
- Je toont foto's waar nodig.

A2 Waystage

WAT KAN JE?

- Je voert korte, sociale gesprekken, je geeft basisinformatie over jezelf, werk, omgeving, opleiding.
- Je begrijpt een langzaam gesproken babbelje over een vertrouwd onderwerp.
- Je spreekt langzaam.

HULP VAN DE GESPREKSPARTNER

- Je spreekt kort en duidelijk, je herhaalt, geeft tijd, stelt bijvragen.
- Je toont foto's.
- Je maakt oogcontact.

A1 Breakthrough

WAT KAN JE?

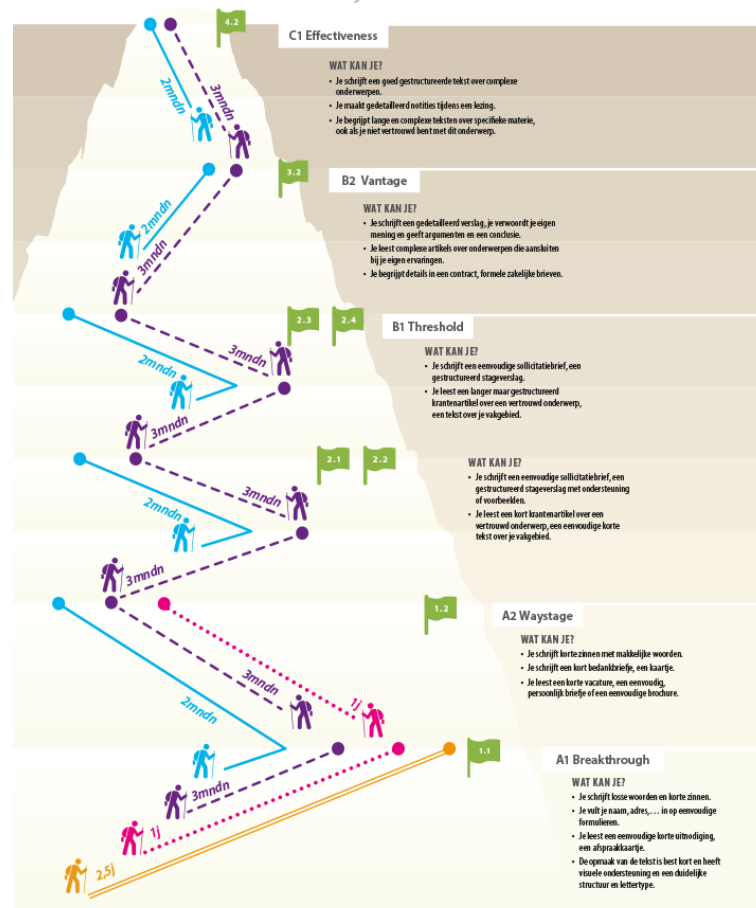
- Je zegt jezelf voor: wie ben je, hoe oud ben je, heb je kinderen?
- Je begrijpt een kort, langzaam gesproken babbelje met veel herhaling.
- Je spreekt langzaam en aarzend.

HULP VAN DE GESPREKSPARTNER

- Je spreekt langzaam en duidelijk.
- Je herhaalt, geeft tijd, stelt bijvragen.
- Je toont foto's of beekd de boodschap uit.

In het schema zie je hoelang een standaardtraject NT2* duurt. Er is grote variatie in NT2-trajecten. Wil je anderstaligen doorverwijzen naar een NT2-traject? Contacteer het Agentschap, Atlas, In-Gent en Huis van het Nederlands Brussel.

*Standaardtraject NT2= zie schema, gemiddeld 6 uur les per week

C1 Effectiveness

WAT KAN JE?

- Je schrijft een goed gestructureerde tekst over complexe onderwerpen.
- Je maakt gedetailleerd notities tijdens een lezing.
- Je begrijpt lange en complexe teksten over specifieke materie, ook als je niet vertrouwd bent met dit onderwerp.

B2 Vantage

WAT KAN JE?

- Je schrijft een gedetailleerd verslag, je verwoordt je eigen mening en geeft argumenten en een conclusie.
- Je leest complexe artikelen over onderwerpen die aansluiten bij je eigen ervaringen.
- Je begrijpt details in een contract, formele zakelijke brieven.

B1 Threshold

WAT KAN JE?

- Je schrijft een eenvoudige sollicitatiebrief, een gestructureerd stageverslag.
- Je leest een langer maar gestructureerd krantenartikel over een vertrouwd onderwerp, een tekst over je vakgebied.

WAT KAN JE?

- Je schrijft een eenvoudige sollicitatiebrief, een gestructureerd stageverslag met ondersteuning of voorbeelden.
- Je leest een kort krantenartikel over een vertrouwd onderwerp, een eenvoudige korte tekst over je vakgebied.

A2 Waystage

WAT KAN JE?

- Je schrijft korte zinnen met makkelijke woorden.
- Je schrijft een kort bedankbriefje, een kaartje.
- Je leest een korte vacature, een eenvoudig, persoonlijk briefje of een eenvoudige boodschap.

A1 Breakthrough

WAT KAN JE?

- Je schrijft losse woorden en korte zinnen.
- Je wilt je naam, adres, ... in op eenvoudige formulieren.
- Je leest een eenvoudige korte uitnodiging, een afspraakkaartje.
- De opmaak van de tekst is bent kort en heeft visuele ondersteuning en een duidelijke structuur en lettertype.

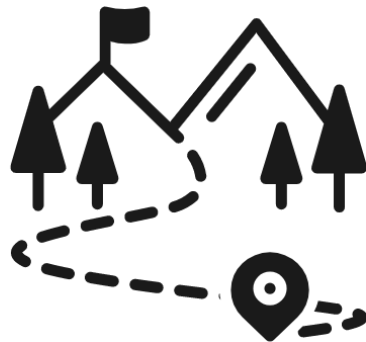
In het schema zie je hoelang een standaardtraject NT2* duurt. Er is grote variatie in NT2-trajecten. Wil je anderstaligen doorverwijzen naar een NT2-traject? Contacteer het Agentschap, Atlas, In-Gent en Huis van het Nederlands Brussel.

*Standaardtraject NT2= zie schema, gemiddeld 6 uur les per week

Eindadvies OKAN

- Leerlingafhankelijk:
  - Gemiddeld 1 jaar
  - Met schakeljaar 2 jaar
  - Uitzonderlijk 3 jaar
- Niveau schriftelijk en mondeling + tijd die ze erover doen – bepaalt de keuze van het vervolgtraject

Taalprofielen – onderzoek

Doel van het project

Een concrete taaldoelenlijst ontwikkelen voor specifieke opleidingen in samenspraak met vak-experten en taalexperten. Aan de hand van deze doelen kunnen de taal ondersteuningstrajecten worden opgesteld. We noemen deze reeks taaldoelen een taalprofiel. We willen deze taalprofielen maken voor opleidingen in de arbeidsfinaliteit, dubbele finaliteit en doorstroomfinaliteit.

Vorbereiding naar het vervolgonderwijs

Studiekeuze na OKAN

Wat ga jij studeren?

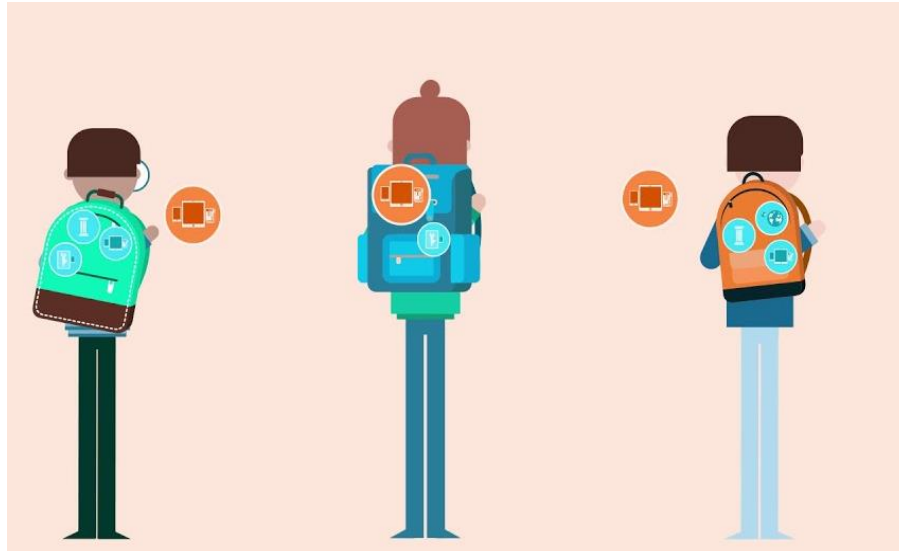
Stedelijk
Onderwijs

Schakelklassen

Voorbeelden uit Stedelijk Lyceum Offerande.

Stedelijk
Onderwijs

Overgang naar vervolgonderwijs

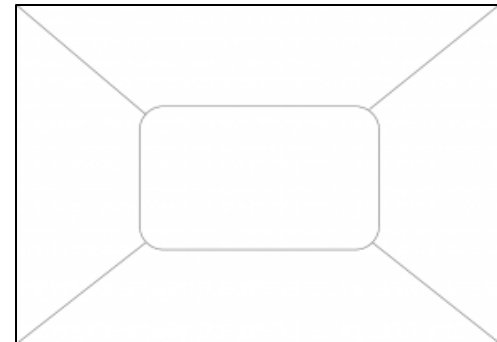
Spreeken we dezelfde taal?

STAP 1: Wat weet je over ... ?

STAP 2: Schrijf je antwoord in je eigen vak

STAP 3: Bespreek je antwoord en schrijf het gemeenschappelijk antwoord /bedenkingen op in het midden

STAP 4: Koppel terug in de groep

Vervolgcoach

Vervolgcoach

“**TAAL** in
de **STAD**”

Pijler 2: Opvolging en begeleiding GOKAN-leerlingen in vervolgscholen.

De vervolgcoach staat in voor de opvolging en begeleiding van de GOKAN-leerlingen in de vervolgscholen. Hij/zij werkt hiervoor nauw samen met het ex-OKAN-anker en het leerkrachtenteam.

Neemt bij het begin (ten laatste 1ste week) van het schooljaar contact op met de vervolgschool:

- Informeert bij het ex-OKAN-anker of het doorstroomdossier goed ontvangen is.
- Bevraagt wanneer de toelatingsklassenraad plaatsvindt.

Is aanwezig op de toelatingsklassenraad:

- Zorgt voor een plaatsvervanger indien nodig.
- Neemt een raadgevende rol op.
- Helpt mee het dossier toelatingsklassenraad in te vullen.
- Zorgt voor de nodige opvolging bij eventuele heroriëntering.

Volgt de GOKAN-leerling op:

- Neemt 1 maal per trimester contact op met de leerling en het ex-OKAN-anker (tenzij in overeenkomst met het ex-OKAN-anker anders afgesproken wordt).
- Helpt op vraag van de school mee bij het opstellen van een handelingsplan.
- Gaat in op de concrete ondersteuningsvraag van de vervolgschool m.b.t. de GOKAN-leerling.
- Registreert de gesprekken, overlegmomenten en bezoeken in het daarvoor voorziene document.
- Informeert in het laatste trimester naar het voorlopige advies van de leerling.

Is aanwezig op het leernetwerk vervolgcoaches.

Koppelt bij vragen, moeilijkheden of onduidelijkheden terug naar het ex-OKAN-anker, de ondersteuningscoach of het VVC-aanspreekpunt.

Tandem

Stap jij mee op de tandem
om de ex-OKAN-leerlingen
op jouw school te begeleiden?

Voor meer info: spreek het taalanker of je directie aan!

ONDERSTEUNINGS
-COACH

EX-OKAN-ANKER

“Word jij het
aanspreekpunt
voor jouw
school?”

Stedelijk
Onderwijs

Wie is er betrokken? Secundair

Leerkrachten

Ex-OKAN-anker (vervolgschool)
en ondersteuningscoach (OKAN)
= tandem

Vervolgcoach vanuit OKAN
gedurende 1 jaar na onthaal

CLB-anker en intercultureel bemiddelaar

Leerlingenbeleiding

Trajectbegeleiders

Secretariaatsmedewerker

Huiswerkbegeleiding

Taalanker

Vrijwilligers

Documenten

4 documenten op elke tafel

Los de volgende vragen op:

1. Wat is de naam van het document?
2. Wie stelt dit document op?
3. Voor wie wordt dit document opgesteld?
4. Welke informatie kan je eruit halen?

Documenten

INTAKEFORMULIER ANDERSTALIGE NIEUWKOMER OKAN Antwerpen		
Deel	Datum	Afgenomen door naam / dienst tel. nr. / e-mail
Deel 1 Administratieve intake basis	01/07/2021	[redacted]
Deel 2 Persoonlijke intake verlooping	01/07/2021	[redacted]
Deel 3 Administratieve intake + inschrijving	01/07/2021	[redacted]
Deel 4 Verpende, schoolspecifieke intake intake klassikanten, trajectspreek, ...traject gesprek	Dit deel is volledig schoolspecifiek . Het wordt achteraf door de school zelf toegevoegd aan dit dossier of in het leeringsopstelsysteem van de school.	
Ondergetekende (naam ouder/voogd/meerderjarige (s)): [redacted] geeft de toestemming om de informatie betreffende [redacted] (naam leerling) in deze intake te delen met andere partners binnen het begeleidingstraject / de schoolleiding van de jongere (C&B, andere OKAN-school, ATLAS)		

Bijlages

BIDLAGE 1: Voorbereiding TKR voor leraren

In 3 Hout (Klas) zit(zen) de volgende ex-OKAN leerling(en): Au (naam leerling).

De toelatingklaseeraad wordt georganiseerd op 30 / 9 / 21 (datum TKR).

Andere ex-OKAN'ers in dezelfde klas: Matheuz, Abdraham (namen leerlingen).

De leerkrachten vullen allemaal onderstaande evaluatie in voor de TKR.

De leerling...	goed – voldoende – onvoldoende	opmerkingen
toont interesse in deze studierichting	voldoende	is erg stil dus moeilijk te beoordelen
neemt actief deel aan de lessen	voldoende	idem als boven
studeert thuis en maakt zijn taken	goed	is steeds in orde met huiswerk
heeft een schoolse attitude	goed	gebruikt de smartschooldagende
toont voldoende nieuwe kennis op	voldoende	is denk het wel, is nog moeilijk te beoordelen na een maand
maakt voldoende vooruitgang	mat	is nog moeilijk te beoordelen na een maand
starkt vragen stellen	onvoldoende	is erg stil
kan om hulp vragen	goed	
begrijpt mondelinge instructies	voldoende	
begrijpt schriftelijke instructies	voldoende	
gaat in op extra ondersteuning zoals huiswerkklas, bijwekkings...	goed	komt iedere week naar het spelericentrum

Medisch lycium

Dit document is opgesteld voor het OKAN-anker, de leerlingbegeleiding, een zorgcoördinator, de klasleraar en vakleerkrachten van deze leerling.

DOORSTROOMDOSSIER

PERSONLIJKE GEVEGENS

Voornaam: [redacted]
 Naam: [redacted]
 Geslacht: M
 Geboortedatum: [redacted]
 Geboorteland: Afghanistan
 Nationaliteit: Afghaanse
 Moedertaal: Pashtu
 Andere talen: [redacted]
 Aankomstdatum België: [redacted]
 Verlijfsituatie: Woont bij zijn ouders.

ADVIES EN MOTIVERING

Advies
2de jaar A Secundair Onderwijs
 Motivering
 [redacted] heeft meer dan voldoende schoolse vaardigheden en behaalt een hoog niveau taalvaardigheid en viskunde.
 Om die reden zien wij [redacted] het traject van 2A met succes afronden.

Gemotiveerd verslag M-decreet

Eerste gemotiveerd verslag

1. Identificatiegegevens

1.1. Leerling

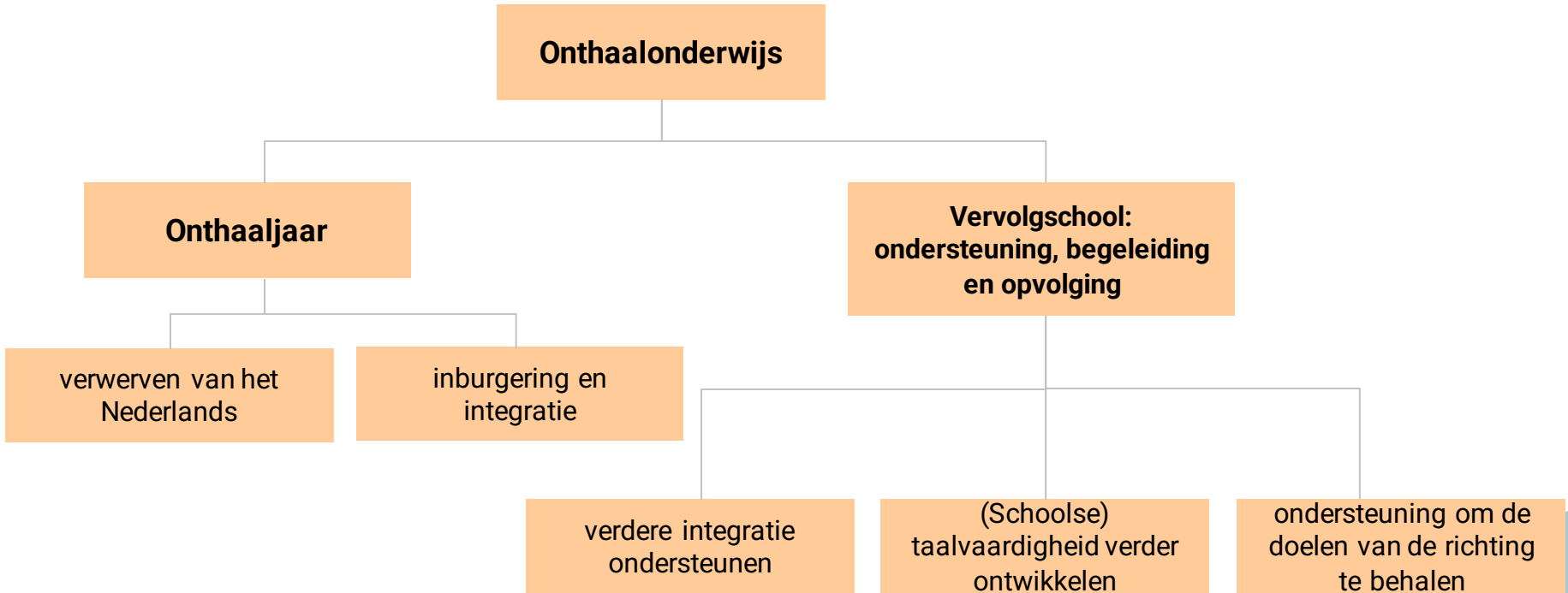
Voor- en achternaam: [redacted]
 Geboortedatum: [redacted]
 Geslacht: Man
 Adres: [redacted] Antwerpen 4
 1.2. Ouder(s) / opvoedingsverantwoordelijke(n):
 Voor- en achternaam: [redacted]
 Voor- en achternaam: [redacted]
 1.3. CLB
 Begeleidend CLB: [redacted] IJed. CLB Antwerpen
 Directeuz: [redacted] Biekoufoukas 72, 2060 Antwerpen
 Contactpersoon: [redacted]
 Contactpersoon: [redacted] @eo.antwerpen.be
 Bezokken
 Onderekenen:
 1.4. School gewon onderwijs
 School: [redacted] Stedelijk Lyceum
 Directeuz: [redacted]
 Contactpersoon: [redacted] @eo.antwerpen.be

2. Specifieke deskundigheid

Onderwijsniveau: Secundair onderwijs
 Type: [redacted] ? Spreek - of taaltoets
 Datum onderekening gemotiveerd verslag: 18/01/2021
 Ingepastedatum gemotiveerd verslag: [redacted]

GO!

Het kader: de vervolgschool als onderdeel van het onthaalonderwijs

Samengevat:

1. **Beeldvorming:** schoolteam detecteert en analyseert mogelijkheden en behoeften van leerlingen
  2. **Passende begeleiding** voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (SOB):
    - de school (KR) werkt **op een systematische wijze** om leerlingen begeleiding **op maat** te bieden
    - het schoolteam plant redelijke en gepaste aanpassingen waaronder **ReDiCoDi-maatregelen**
    - de school doet dit **in overleg** met de leerling en de ouders
-

Kansen en uitdagingen

